

Sogndal kommune

**Reglement for finans- og
gjeldsforvaltning**

Vedteke i kommunestyret 14.12.2017, Sak 60/2017

Innhald

1	GENERELLE RAMMER FOR FINANSFORVALTINGA.....	3
1.1	Virkeområde.....	3
1.2	Heimel.....	3
1.3	Verknadstidpunkt	3
1.4	Føremål med reglementet	3
1.5	Delegering til rådmannen	3
1.6	Uavhengig kompetanse.....	4
1.7	Rapportering til kommunestyret.....	4
1.8	Avvik frå reglementet.....	4
1.9	Rutinar for finans- og gjeldsforvaltning	4
1.10	Etiske retningslinjer for verdipapirhandel	4
1.11	Finansiell risiko.....	4
1.12	Referansar for avkasting	5
2	FORVALTING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLAR TIL DRIFTSFØREMÅL	5
2.1	Definisjon	5
2.2	Føremål med forvaltninga	5
2.3	Plasseringsalternativ	5
2.4	Rammer og avgrensingar	6
2.4.1	Bankinnskot hjå hovudbankforbindelse-konsernkonto.....	6
2.4.2	Bankinnskot utan tidsbinding i andre bankar enn hovudbankforbindelse.....	6
2.4.3	Bankinnskot med tidsbinding.....	6
2.4.4	Pengemarknadsfond	6
2.5	Rammer for plassering av overskotslikviditet.....	6
3	PLASSERING OG FORVALTING AV LANGSIKTIGE FINANSIELLE AKTIVA	6
3.1	Definisjon	6
3.2	Føremål med forvaltninga	7
3.3	Plasseringsalternativ	7
3.3.1	Bank.....	7
3.3.2	Verdipapirfond.....	7
3.4	Rammer for plassering	8
3.5	Fondsstyre og sekretariat.....	8
3.6	Grunnkapital og avkasting.....	8
3.7	Bruk av avkastingsfondet	8
4	FORVALTING AV GJELDSPORTEFØLJE OG ANDRE FINANSIERINGSAVTALAR	8
4.1	Definisjon	8

4.2	Føremål med forvaltinga	8
4.3	Plasseringsalternativ	8
4.3.1	Innlån	9
4.3.2	Finansiell leasingavtale	9
4.4	Rammer og avgrensingar	9

1 GENERELLE RAMMER FOR FINANSFORVALTINGA

1.1 Virkeområde

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for forvaltning av kommunen sine midlar. Finans- og gjeldforvaltning omfattar reglar innanfor:

- Forvaltning av ledig likviditet og midlar til driftsføremål
- Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva
- Forvaltning av gjeldsportefølje og andre finansieringsavtalar

Reglementet gjeld og for eventuelle kommunale føretak etter kommunelova kap 11, og interkommunale samarbeid etter kommunelova §27 i den grad desse ikkje har egne reglement som er godkjende av kommunestyra.

Reglementet gjeld ikkje for pensjonsplikter, eller aksjekjøp/-sal som inngår som del av kommunen sin eigarskapsstrategi. Slike aksjekjøp/-sal vert handsama politisk.

1.2 Heimel

Reglementet er utarbeid med heimel i:

- Lov om kommunar og fylkeskommunar av 25 september 1992, § 52.
- Forskrift om kommunars og fylkeskommunars finans- og gjeldsforvaltning, FOR 2009-06-09 med endring 2.11.2016.

1.3 Verknadstidpunkt

Dette reglementet gjeld frå 14 desember 2017 og erstattar tidlegare reglement vedteke i kommunestyret 29.04.2010. Reglementet erstattar òg Vedtekter for Sogndal kommune sitt kraftfond, oppretta av kommunestyret i vedtak av 20.12.2000, sak 81/00, endra i sak k-sak 11/02 , 57/04 og 47/05. Reglementet skal vedtakast av kommunestyret minst ein gong i kvar kommunestyreperiode.

1.4 Føremål med reglementet

Reglementet har som føremål å gi generelle rammer og avgrensingar for å oppnå best mogleg forvaltning av likviditet, langsiktige finansielle aktiva og gjeldsportefølje utan å ta unødig finansiell risiko. Eit grunnleggjande prinsipp i finans- og gjeldsforvaltninga er at det skal vere balanse mellom avkasting, risiko og likviditet.

1.5 Delegering til rådmannen

Kommunestyret delegerer til rådmann å utøve finansforvaltninga i kommunen i samsvar med reglementet. Rådmann kan innanfor si fullmakt og sitt ansvar vedta å overlate heile eller deler av finansforvaltninga til ekstern forvaltar. Rådmann skal ved behov fremje sak om revidering av reglementet.

Rådmann har fullmakt til å forvalte kommunen sine innlån etter dei retningslinjer som går fram av dette reglement, jf. og kommunen sitt økonomireglement, og i tråd med §50 i kommunelova. Rådmann har og fullmakt til å ta opp lån til refinansiering av eksisterande lån og å inngå avtalar om sikring av renta. Om låneopptak, finansiell leasing og kommunale garantiar, Jf. og økonomireglement for Sogndal kommune kap 9.

1.6 Uavhengig kompetanse

Reglane for finans- og gjeldsforvaltning er vurdert av Sogn og Fjordane revisjon **IKS**, som er uavhengig instans, for å sikre at reglementet er forsvarleg og i samsvar med gjeldande regelverk.

1.7 Rapportering til kommunestyret

For kvart tertial skal rådmann levere rapport til kommunestyret som viser status for kommunen sin finans- og gjeldsforvaltning. Rapporten skal setjast opp i samsvar med §7 forskrifta. I den grad rådmann vel å setje bort forvaltninga av ein eller fleire porteføljer, skal det rapporterast frå forvaltar/forretningsfører/låneinstitusjon til rådmann etter same intervall som ovanfor.

1.8 Avvik frå reglementet

Dersom det av uventa årsaker skulle oppstå avvik frå reglementet skal administrasjonen setje i verk tiltak for å korrigere avvika utan at dette fører til vesentleg finansiell risiko eller tap. Avvik frå reglementet og handteringa av desse skal gå inn i rapporteringa til kommunestyret

1.9 Rutinar for finans- og gjeldsforvaltning

Rådmann utarbeidar administrative rutinar som skal syte for at finans- og gjeldsforvaltninga vert utøvd i samsvar med dette reglementet og gjeldande lover og forskrifter.

1.10 Ethiske retningslinjer for verdipapirhandel

Sogndal kommune skal ikkje investere i selskap eller liknande som utgjør risiko for medverknad til korrupsjon, miljøødeleggjingar, krenking av menneskerettar eller andre uetiske handlingar. Kommunen skal kun investere i verksemdar som driv i samsvar med retningslinjene til Statens pensjonsfond.

1.11 Finansiell risiko

Forvaltninga skal skje etter følgjande overordna rammevilkår:

Kredittrisiko: *Definisjon: Risiko for tap ved at lånegjevar/motpart ikkje kan oppfylle sine plikter.*

- Skal vere svært låg og regulert gjennom kredittrammer (jf. ramme for kvar portefølje).

Marknadsrisiko: *Definisjon: Risiko for tap som følgje av endringar i prisar og kursendringar i marknaden som portefølja er eksponert.*

- Marknadsrisiko blir kontrollert gjennom rammer og avgrensingar for forvaltninga.

Renterisiko: *Definisjon: Risiko for at verdien på lån og plasseringar i renteberande verdipapir endrar seg når marknadsrenta endrar seg.*

- Renterisikoen blir regulert gjennom rammer for tidslengd (durasjon) for rentepapir.

Likviditetsrisiko: *Definisjon: Risiko for at midlar ikkje kan gjerast om til kontantar i løpet av ein rimeleg tidsperiode.*

- Denne risikoen blir regulert gjennom rammer for risikospreiing og krav til samansetjing av portefølja. Verdipapira skal ha god likviditet, dvs., moglegheit for å omsetje verdipapira til ein akseptabel pris skal vere god, uavhengig av låg omsetnad og store skilnader mellom tilbod og etterspørsel.

Valutarisiko: *Definisjon: Risiko for tap på grunn av kursendringar i valutamarknaden.*

- Porteføljene skal ha låg valutarisiko.

Oppgjersrisiko: *Definisjon: Risiko for tap under gjennomføring av handelen.*

- Oppgjersrisikoen skal vere minimal.

Derivat: *Definisjon: Derivat er avtale om ein framtidig finansiell transaksjon til ein pris som er avtalt i dag.*

- Derivat kan berre nyttast til å redusere risiko

1.12 Referansar for avkasting

Finansforvaltinga vert samanlikna med hovudindeksen på Oslo Børs.

2 FORVALTING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLAR TIL DRIFTSFØREMÅL

2.1 Definisjon

Med *”ledig likviditet og andre midlar til driftsføremål”* er meint midlar som skal kunne vere tilgjengeleg for å dekke kommunen sine betalingsplikter etter kvart som dei forfell innanfor ein kort og mellomlang tidshorisont.

Som eit utgangspunkt har departementet lagt til grunn at kortsiktig og mellomlangsigtig likviditetsoverskot typisk er:

- løpande inntekter som skal dekke løpande utgifter,
- ein del av midlar på disposisjonsfond eller ubunde investeringsfond,
- ubrukte øymerka drifts- og investeringstilskot,
- midlar på sjølvkostfond,
- midlar på bundne fond, der det eventuelt er fastsett krav om at midlar skal være disponible til ei kvar tid
- ubrukte lånemidlar

2.2 Føremål med forvaltinga

Føremålet med forvaltinga er å sikre best mogleg avkasting på kommunen sin ledige likviditet og samtidig, til ei kvar tid, ha likviditet til å dekke sine økonomiske plikter. Forvaltinga skal ha låg finansiell risiko og høg likviditet.

2.3 Plasseringsalternativ

- Bankinnskot hjå hovudbankforbindelse-konsernkonto
- Bankinnskot utan tidsbinding i andre bankar enn hovudbankforbindelse
- Bankinnskot med tidsbinding
- Pengemarknadsfond

2.4 Rammer og avgrensingar

2.4.1 Bankinnskot hjå hovudbankforbindelse-konsernkonto

Innskot garantert av solid finans-eller kredittinstitusjon med hovudsete i Norge, og som er underlagd offentleg tilsyn. Bankinnskot på konsernkonto skal til ei kvar tid ha midlar til å dekke løpande utbetalingar av leverandørfaktura, løn og andre kortsiktige krav som forfell til betaling innan ei tidsramme på 30 dagar. Plassering av likviditet utover dette er å rekne som overskotslikviditet og kan plasserast som vist i tabellen i pkt 2.5.

2.4.2 Bankinnskot utan tidsbinding i andre bankar enn hovudbankforbindelse

Overskotslikviditet kan plasserast i andre større bankar utan tidsbinding dersom føremålet er risikospreiing, eller det er betre rentevilkår enn hjå hovudbankforbindelsen. Banken skal ha minimum rating BBB som gir investeringar med låg risiko for misleghald.

2.4.3 Bankinnskot med tidsbinding

Bankinnskot med tidsbinding skal avgrensast opp til 12 mnd. Det er ein føresetnad at bankinnskotet ikkje inngår i likviditetsbehovet i bindingstida og at vilkåra i pkt 2.4.1 og 2.4.2 er oppfylt.

2.4.4 Pengemarknadsfond

Eit pengemarknadsfond er eit rentefond som investerar i renteberande verdipapir med løpetid inntil eit år, dvs. i hovudsak sertifikat, obligasjonar med under eit års attståande løpetid og bankinnskot. Eit standard pengemarknadsfond vil i h. t. lov om verdipapirfond måtte innehalde papir frå minimum 16 utstedarar, der ingen utstedar kan utgjere meir enn 10 % av fondet sin forvaltingskapital. Investeringar i pengemarknadsfond skal vere i NOK med ei vekta løpetid inntil 12 mnd. for fondet sine papir. Verdipapir utlagd av ein enkelt utstedar som kjem under kategorien kredittføretak eller forsikringsselskap, skal maksimalt utgjere 5 % av kommunen si totale portefølje. Avgrensinga gjeld også når to eller fleire som legg ut verdipapir, har felles eller gjensidig påverknad.

2.5 Rammer for plassering av overskotslikviditet

Aktivaklasser for overkotslikviditet	Portefølja totalt i %		
	Min	Strategisk fordeling	Maks
Rentemarknad		100%	
Bankinnskot	40 %	50 %	100 %
Pengemarknadsfond	0 %	50 %	60 %
Durasjon (renterisiko)	0,år	0,5 år	1,0 år

3 PLASSERING OG FORVALTING AV LANGSIKTIGE FINANSIELLE AKTIVA

3.1 Definisjon

"Langsiktige finansielle aktiva" er midlar som ikkje vert rekna som ledige likvidar og andre midlar til driftsføremål omtala i kap.2, og som er forsvarleg å forvalte med ein lengre tidshorisont. Forvaltinga skal ikkje vere utslagsgivande for kommunen si betalingsevne på kort sikt. Kommunen sin langsiktige finansielle aktiva omfattar midlar etter sal av aksjar i

Sognekraft (Investeringsfond Kraftfond II) og utbetalt utbytte i samband med salet (Disposisjonsfond Kraftfond II). Avkastning av desse fonda vert og rekna med som langsiktige finansielle aktiva og er plassert på eit eige avkastingsfond.

3.2 Føremål med forvaltinga

Føremålet med Kraftfond II er å ivareta realverdien av grunnkapitalen, samt å forvalte kapitalen slik at den over tid gjev størst mogleg avkastning. Forvaltinga skal ikkje medføre vesentleg risiko.

3.3 Plasseringsalternativ

- Bank
- Verdipapirfond
  - Pengemarknadsfond
  - Obligasjonsfond
  - Kredittobligasjonsfond
  - Aksjefond (ikkje enkeltaksjar)

3.3.1 Bank

Midlane kan plasserast i bankinnskot i samsvar med reglane om bankinnskot i kap 2. Av bankinnskotet er det utlånt kr 16,5 mill til Sogndal fotball til tribunebygget på Campus Sogndal. Lånet skal vere innfridd i 2041. Ei del av bankinnskotet kan lånast ut til lag og organisasjonar m.a. i påvente av spelemidlar. Rentevilkår på utlåna skal minst tilsvare innskotsrenta på kommunen sin driftskonto.

3.3.2 Verdipapirfond

Den finansielle portefølja skal til ei kvar tid vere innretta slik at dei overordna måla til kommunen kan oppretthaldast. Forvaltinga skal ikkje føre til låsing av kapital. Sogndal kommune skal ikkje drive valutahandel.

Pengemarknadsfond

Retningslinjer for pengemarknadsfond jf. kap 2.4.4

Obligasjonsfond

Obligasjonsfond investerar i obligasjonar utskrivne av stat, kommune, bank, forsikring og industriselskap med ei løpetid på meir enn 1 år fram til forfall- Kredittratinga skal vere på B+ eller høgare.

Kredittobligasjonsfond

Kredittobligasjonsfond investerar i obligasjonar utskrivne av bank, forsikring og industriselskap. Desse fonda legg større vekt på lånetakar sin kredittrisiko og i mindre grad på renterisiko. Minimum kredittrating på selskapa skal vere B-.

Aksjefond

Aksjefond investerar i norske og utanlandske børsnoterte føretak og gir høve til god spreining av risiko. På same tid gir aksjeinvesteringane god deltaking i verdiskaping og realvekst.

3.4 Rammer for plassering

Aktivaklasser for langsiktige finansielle aktiva	Portefølja totalt i %		
	Min	Strategisk fordeling	Maks
Rentemarknad			
– Bank			
– Pengemarknadsfond			
– Obligasjonsfond >1år			
– Kredittobligasjonsfond			
Aksjefond	0%	40%	60%

3.5 Fondsstyre og sekretariat

Formannskapet er styre for kraftfond II og tek som hovudregel stilling til saker som gjeld Kraftfond II i samband med budsjett og rekneskap.

3.6 Grunnkapital og avkasting

Deler av den årlege avkastinga skal gå til å oppretthalde realverdien på grunnkapitalen. Det vil sei at det kvart år skal avsetjast eit beløp til disposisjonsfond Kraftfond II som tilsvarar auken i konsumprisindeksen til Statistisk sentralbyrå. Avkasting utover dette skal avsetjast til eit særskilt avkastingsfond. Dersom avkastinga eit år er negativ skal realverdien på grunnkapitalen oppretthaldast ved overføring frå avkastingsfondet.

3.7 Bruk av avkastingsfondet

Etter at fondet er tilførd midlar til å oppretthalde realkapitalen kan fondet nyttast til utviklingstiltak, t.d. næringsutvikling eller prosjekt som kan gje innsparing og effektivisering av drifta i kommunen. Bruk av fondet vert å ta stilling til kvart år i samband med økonomiplan/årsbudsjett.

4 FORVALTING AV GJELDSPORTEFØLJE OG ANDRE FINANSIERINGSAVTALAR

4.1 Definisjon

«Gjeldsportefølje og andre finansieringsavtalar» gjeld kommunen sine innlån og finansielle leasingavtalar.

4.2 Føremål med forvaltinga

Føremålet med forvalting av gjeldsportefølje og andre finansieringsavtalar er å oppnå låge lånekostnader, og å kunne handtere risiko for renteendringar og risiko ved eventuell refinansiering av lån. Forvaltinga skal sikre at kommunen er likvid og unngår vesentleg risiko. Forvaltinga omfattar vurdering av avdragsprofil, rentebinding, enkeltlån sin del av den samla låneportefølje og rammer for refinansiering.

4.3 Plasseringsalternativ

- Innlån
- Finansiell leasing

4.3.1 Innlån

Ved låneopptak skal administrasjonen hente inn tilbud frå minst 2 låneinstitusjonar, eller ved anbod inngå avtale med ein låneinstitusjon for ein gitt periode. Dette prinsippet kan fråvikast i særskilte høve, t.d. opptak av startlån i Husbanken.

4.3.2 Finansiell leasingavtale

I tilfelle der det kan vere aktuelt å lease produkt skal det vere gjort utrekningar som viser den fullstendige leasingkostnaden i leasingperioden opp mot å kjøpe produktet. Val vert gjort ut i frå lågast nåverdi. Ved leasingavtalar bør administrasjonen hente inn tilbud frå fleire leasingselskap, eller ved anbod inngå avtale med eit leasingselskap for ein gitt periode. Finansiell leasing er likestilt med investering i eigne driftsmiddel og nåverdien av innbetalingane skal inngå i balansen under anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

4.4 Rammer og avgrensingar

- Gjeldsportefølja vil i det vesentlege vere samansett av lån med flytande rente, men kan og innehalde lån med fast rente for å redusere risikoen. Dette vert vurdert ut frå marknadstilhøva.
- Enkeltlån skal ikkje utgjere meir enn 40% av den samla gjeldsportefølja. Dette er ikkje til hinder for at meir enn 40 % av låna kan takast opp gjennom same långjevar.
- Den ønska renterisikoen skal bli oppnådd ved val av rentebindingsperiode på nye lån, ved refinansiering av eksisterande lån og ved bruk av rentesikringsinstrument.
- For bruk av rentesikringsinstrument (eks. framtidige renteavtalar(FRA), rentebytteavtalar (SWAP), renteopsjonar, etc.), kan desse berre nyttast knytt til det enkelte lån, og eksponeringa skal ikkje overstige attståande beløp på underliggjande lån. Det er eit generelt forbod mot bruk av ikkje-renteberande instrument til andre føremål enn sikring av delar av gjeldsportefølja mot ein forventa renteauke.
- For gjeld som ikkje er rentesikra vert det prioritert å gjere avsetjingar til eit rentereguleringsfond for å ha midlar til å dekke ein eventuell renteoppgang.
- Vurdere refinansieringsrisiko på lån med kort løpetid.
- Avdragstida for kommunen si gjeldsportefølje kan ikkje overstige den vekta levetid for kommunen sine anleggsmidlar ved siste årsskifte.
- Kommunen kan ikkje ta opp lån i utanlandsk valuta.
- Kommunen har høve til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarknaden.